



PARTER OCH DOMSLUT

Tomas Aro

Parter

Tilltalad

Tomas Aro, 19780821-1473
Smörbollsvägen 1 B, 806 47 Gävle

Offentlig försvarare
Advokat Johan Eriksson
Försvarsadvokaterna Stockholm HB
Box 12107, 102 23 Stockholm

Åklagare

Chefsåklagare Jim Westerberg
Åklagarmyndigheten
Särskilda åklagarkammaren
205 90 Malmö

Målsägande

1. ABDIQANI Jama Ali
2. Rony RICHARD Mikael Nyman

Målsägandebiträde
Advokat Sanna Gens
Zedendahl Advokatbyrå Östra KB
Nygatan 29, 803 11 Gävle

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Alexander Norman
Zedendahl Advokatbyrå Östra KB
Nygatan 29, 803 11 Gävle

Domslut

Brott som Tomas Aro döms för

Misshandel, 2023-05-05, Hofors kommun, 3 kap 5 § brottsbalken

Misshandel, 2023-05-18, Gävle kommun, 3 kap 5 § brottsbalken

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 1194
801 36 Gävle

Besöksadress
Lantmäterigatan 4
Gävle

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
026-17 67 00

E-post
gavle.tingsratt@dom.se
Webb
www.gavletingsratt.domstol.se

Åtal som Tomas Aro frikänns från

Misshandel, 2023-05-20, Gävle kommun, 3 kap 5 § brottsbalken

Påföljd

Villkorlig dom

Samhällstjänst 100 timmar

Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 3 månader ha dömts ut.

Skadestånd

Abdiqani Alis begäran om skadestånd avslås.

Tomas Aro ska betala skadestånd till Richard Nyman med 22 800 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 20 000 kr samt ersättning för sveda och värk med 2 800 kr. Tomas Aro ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Brottsofferfond

Tomas Aro ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Johan Eriksson ska få ersättning av staten med 79 306 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 52 819 kr arbete
- 5 250 kr tidspillan
- 5 376 kr utlägg
- 15 861 kr mervärdesskatt

Sanna Gens ska få ersättning av staten med 41 379 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 31 003 kr arbete
- 2 100 kr tidspillan
- 8 276 kr mervärdesskatt

Tomas Aro ska betala tillbaka 60 000 kr av kostnaderna till staten.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Tomas Aro ska dömas för misshandel enligt 3 kap 5 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 MISSHANDEL (0150-K2614-23)

Polisinspektören Tomas Aro har i samband med ett ingripande misshandlat målsäganden Tim Rova genom att med batong tilldela målsäganden slag över målsägandens handled/handrygg. Därefter har Tomas Aro tagit tag i målsägandens ena arm och brutit upp den bak på ryggen med kraft. Tomas Aros handlande har förorsakat målsäganden smärta.

Det hände den 5 maj 2023 på Bruksvägen, Hofors kommun.

Tomas Aro begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

TJÄNSTEFEL

I andra hand görs gällande att Tomas Aro gjort sig skyldig till tjänstefel då han vid ovan angivet tillfälle och plats i sin tjänst som polis vid myndighetsutövning uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosatt vad som gällt för uppgiften genom att bruka våld som med hänsyn till omständigheterna varit obefogat och oförsvarligt.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Tomas Aro ska dömas för misshandel enligt 3 kap 5 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 MISSHANDEL (0150-K2573-23)

Polisinspektören Tomas Aro har i samband med ett ingripande misshandlat Richard Nyman genom att tilldela målsäganden flera knytnävsslag på målsägarens huvud när Tomas Aro stod över målsägarens rygg då denne var framböjd knästående över en soffa och två kollegor till Tomas Aro höll i målsägarens armar. Målsäganden

tillfogades smärta, svullnader och bulor till följd av slagen.

Det hände den 18 maj 2023 på Näringsgatan, Gävle kommun.

Tomas Aro begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

TJÄNSTEFEL

I andra hand görs gällande att Tomas Aro gjort sig skyldig till tjänstefel då han vid ovan angivet tillfälle och plats i sin tjänst som polis vid myndighetsutövning uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosatt vad som gällt för uppgiften genom att bruka våld som med hänsyn till omständigheterna varit obefogat och oförsvarligt.

Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Tomas Aro ska dömas för misshandel enligt 3 kap 5 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

3.1 MISSHANDEL (0150-K2572-23)

Polisinspektören Tomas Aro har misshandlat målsäganden Abdiqani Ali i samband med ett ingripande genom att ta ett grepp om målsägarens ena arm och slita ut honom från en bil. Därefter har Tomas Aro brutit upp målsägarens ena arm i ett så kallat skuldergrepp och böjt målsäganden framåt. Vidare har Tomas Aro svept ned målsägaren på marken genom att med sin fot/ben slå undan målsägarens ben så att denne landade på mage. I samband med detta har Tomas Aro tryckt sitt knä på målsägarens brösttrygg och tryckt honom mot marken. Tomas Aros handlande har förorsakat målsäganden smärta och rodnader.

Det hände den 20 maj 2023 på Norra Skeppsbron, Gävle, Gävle kommun.

Tomas Aro begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

TJÄNSTEFEL

I andra hand görs gällande att Tomas Aro gjort sig skyldig till tjänstefel

då han vid ovan angivet tillfälle och plats i sin tjänst som polis vid myndighetsutövning uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosatt vad som gällt för uppgiften genom att bruka våld som med hänsyn till omständigheterna varit obefogat och oförsvarligt.

Skadestånd

Abdiqani Ali har begärt att Tomas Aro ska betala skadestånd med 16 400 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 15 000 kr samt ersättning för sveda och värk med 1 400 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 20 maj 2023.

Richard Nyman har begärt att Tomas Aro ska betala skadestånd med 41 800 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning med 25 000 kr samt ersättning för sveda och värk med 16 800 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

3 DOMSKÄL

Åklagaren har yrkat enligt stämningsansökan, se ovan under rubriken ”Yrkanden”.

Richard Nyman har yrkat skadestånd, se ovan under rubriken ”Skadestånd”.

Abdiqani Ali har yrkat skadestånd, se ovan under rubriken ”Skadestånd”.

Tomas Aro har, såvitt avser åtalspunkten 1, bestritt ansvar för brott. Han har förnekat att han slagit målsäganden med batong. Han har vidgått att han brutit upp målsägandens arm på ryggen. Han har bestritt ansvar för brott då han har haft laga befogenhet att använda våld i den ifrågavarande situationen. Han har inte haft uppsåt att misshandla målsäganden. Såvitt avser åtalspunkten 2 så har han bestritt ansvar för brott. Han har bestritt att han utdelat knytnävsslag. Han har vidgått att han utövat våld men detta har han haft laga befogenhet att göra. Han har inte haft uppsåt att misshandla målsäganden. Såvitt avser åtalspunkten 3 så har han bestritt ansvar för brott. Han har vidgått att han utövat våld men detta har han haft laga befogenhet att göra. Han har inte haft uppsåt att misshandla målsäganden.

Tomas Aro har bestritt skadeståndsyrkandena med hänsyn till inställningen i skuldfrågan. För det fall han skulle fällas för brott har han ändå bestritt skadeståndsyrkandet då skadeståndsyrkandet istället skulle ha riktats mot staten. Det föreligger inte synnerliga skäl att förplikta honom att utge skadestånd. Han har vitsordat sättet för respektive räntas beräkning som skäligt i och för sig.

Skuldfrågan

Av de hördas uppgifter framgår inledningsvis följande. Tomas Aro arbetade vid de i målet aktuella tillfällena som ingripande polis i Gävle. Lisa Smedberg, Rickard Tulldahl och Emil Ström arbetade även de som polis vid tillfällena och arbetade även i samma turlag som Tomas Aro. Weronika Olsson har varit gruppchef för samtliga. Tobias Hansson har tidigare varit gruppchef för Tomas Aro. Daniel Johansson är polisstudent och Johanna Kiuttu var vid tidpunkten för händelsen i åtalspunkten 3 polisaspirant och hade Lisa Smedberg som handledare. *Tomas Aro* har uppgett att han inte hade någon konflikt med Weronika Olsson, Lisa Smedberg eller Emil Ström. Däremot så gillade inte Lisa Smedberg honom och han hade tagit upp vissa saker med Emil Ström som gjorde att denne kanske kom att uppfatta att de hade en konflikt. När det gäller Rickard Tulldahl så hade han synpunkter på att denne verkade rädd och inte ville göra olika saker, vilket han hade påpekat för Weronika Olsson. Det föll dock inte väl ut. Han och Tobias Hansson har haft en konflikt då denne inte gillat honom på ett personligt plan. Han har inte haft någon relation till Daniel Johansson eller Johanna Kiuttu. *Rickard Tulldahl* har uppgett att han inte har haft någon konflikt med Tomas Aro innan de i målet aktuella händelserna utan tyckt att denne var en rutinerad och duktig kollega. De har dock haft olika syn på hur mycket och när man använder våld; Tomas Aro har haft närmare att använda våld än vad han själv har. Efter händelsen har han hört att Tomas Aro sagt till andra att han hoppas att han själv ska köra in i en bergvägg. *Lisa Smedberg* har uppgett att Tomas Aro var en kollega med stor erfarenhet. De hade tidigare hamnat i situationer där hon tyckte att denne använde våld när hon själv inte skulle ha gjort det; men det kan också vara så utan att det är fel eftersom det är ett stort spann inom vilket våld kan användas. *Johanna Kiuttu* har uppgett att hon endast arbetat tillsammans med Tomas Aro vid händelsen på Alderholmen [åtalspunkten 3]. *Emil Ström* har uppgett att Tomas Aro var en kollega med mycket rutin och erfarenhet och att de hade en bra relation innan de aktuella händelserna. Tomas Aro hade dock närmare till att använda våld än andra.

Därutöver har de hörda uppgett huvudsakligen följande:

Åtalspunkten 1

Tomas Aro: Vid det aktuella tillfället blev de beordrade till Hofors för att två eller flera personer tagit sig in på inhägnat område och försökte stjäla bilar. Han åkte i en civil polisbil tillsammans med kollegan Jeremia. De letade efter personerna under 2-3 timmar. Under tiden kom det in samtal om att personerna rört sig på spårområdet och att det hade setts personer med vapen. På grund av informationen om vapen så fick han ett högre säkerhetstänk. Kollegorna gick upp med drönare och letade längs järnvägsspåret. Han och Jeremia var på väg i bil från platsen då Rickard Tulldahl ropade i radion att personerna var på väg mot dem. Han uppfattade Rickard som stressad. Han själv vände och körde offensivt fram mot platsen och bromsade in. När han kom fram så höll Rickard på med drönaren. Kollegan bara stod där. Han själv klev ut ur bilen i avsikt att ta kontroll över de två männen. Dessa stod då fortfarande upp. Han själv slog ut med batongen och beordrade de två männen att lägga sig ned. Den ene mannen, Ralf, lade sig på rygg. Denne fick han vända på. Sedan gick han några snabba steg mot Tim Rova, som då hade lagt sig ned. Han slog med batongen i gruset bredvid dennes hand för att han ville att denne skulle vända bort huvudet så att han kunde distrahera denne och sätta på handfängslet. Han tog tag i hans handled. Sedan satte han knäet mot dennes skuldra, låste fast armen och belade honom med handfängsel. Detta är ett polisiärt grepp. Han satte inte knäet mot ryggen. Man ska inte trycka knäet mot ryggen eller nacken då det kan orsaka syrebrist och folk kan avlida. Han slog inte på Tim. Hans kollegor tog hand om Ralf. Han själv och hans kollega Jeremia transporterade in Tim till stationen. Under färden klagade Tim på att han hade ont i armen. Han frågade då denne om de hade orsakat detta, men Tim sa att han hade ramlat tidigare. Han själv flyttade därefter Tims handfängsel så att Tim fick ha händerna framför sig. Det är riktigt att han inte mindes händelsen så bra när han hördes av polis. Detta

beror på att han inte visste vad han skulle förhöras om. Han har gjort många liknande ingripanden. Han har nu tänkt efter och minns bättre. Han hade inte uppsåt att skada Tim; han har endast velat ha kontroll över denne. Han själv hade ett högre säkerhetstänk med anledning av de tidigare uppgifterna om att personerna kunde ha vapen, men han var varken arg eller rädd. Han sa till Tim att det var skitonödigt att de höll på att slösa deras tid, men han sa inte någonting om respekt. Han har arbetat som ingripande polis i 18 år. Under 14 år har han bl.a. arbetat i utsatta områden. Han har tidigare aldrig fått dylik kritik för sitt sätt att arbeta. Såvitt han vet så har han bara blivit anmäld en gång under dessa år. Hans kollegor överdriver och har fel. De är orutinerade och han har ett högre säkerhetstänk än dem. Det har förekommit diskussioner i turlaget om hur mycket våld man ska använda. De har idag ett jätteproblem med säkerheten med anledning av att mängden vapen ökat. Detta har dock visat sig vara ett känsligt ämne. Frågorna har diskuterats på möten och man har sagt att man måste jobba mer med kontroll och fasthet. När han tidigare arbetat i utsatta områden så har de arbetat med att folk ska sitta ned på rumpan med händerna framför sig. Så har man inte arbetat i Gävle och man har haft olika uppfattningar. En del kollegor förstår inte riskerna.

Rickard Tulldahl: Han har arbetat som ingripande polis i cirka 3 år. Vid det aktuella tillfället åkte han med Emil Ström. De blev initialt beordrade till Hofors för att några personer gick och ryckte i bildörrar. De hittade inte dessa. Sedan ringdes det in igen och då fick de uppgifter om att personerna gick på tågspåret. De gick då upp med drönare för att hitta dem så att de inte skulle bli påkörda av tåget. Därefter ringdes det in ett antal konstiga historier, som de bedömde var försök till undanmanövrar från de ifrågavarande männen. Bl.a. var det uppgifter om att personerna hade vapen. Det samtalet kom ifrån ett telefonnummer som gick till någon av de ifrågavarande männen. De tog inte detta på allvar; om de hade gjort det så hade de dragit igång en betydligt större insats. Sedan såg han två personer komma gående mot dem när han flög

drönaren. Först såg han dem i värmekameran på drönaren, sedan när de var cirka 10-20 meter ifrån honom, såg han dem med egna ögon. Emil stod då i anslutning till honom. Han själv ropade då på Tomas Aro och Jeremia att de skulle komma. Emil beordrade de två männen att lägga sig ned och visa händerna. Den äldre av de två männen lade sig ned men den andre var lite trög och lade sig delvis ned. Han uppfattade det som att båda gjorde som Emil sa, men att den ene var lite långsam för att han var påverkad. Det var inte något stök eller bråk. Emil hade inte sin batong eller pistol uppe enligt vad han minns. Sedan kom Tomas och Jeremia i ganska hög fart och Tomas tvärnitade ganska nära Tim Rova. Tomas klev ut ur bilen medan Jeremia stannade kvar i den. Tomas slog ut batongen och gick runt bilen, sedan försvann denne ur hans synfält. Han kan inte säga om Tim då satt eller låg ned, men denne stod i alla fall inte upp. Tomas sa någonting tydligt till männen; han minns inte vad men denne var tydlig i sin kommunikation. Han hörde en metallisk duns och uppfattade det som att batongen slogs mot gruset. Han själv flög hem drönaren och gick sedan till Emil. De lastade den äldre av de två männen i polisbilen. Tomas och Jeremia lastade den yngre i sin bil. Denne klagade på att han hade ont i handleden. Han har för sig att båda männen omhändertogs enligt LOB. Sedan, i polisbilen, så sa Emil och Daniel att de hade sett att Tomas slagit mot Tims handrygg och att denne använt batongen för att bända ut hans arm. Både Emil och Daniel hade tagit illa vid sig av vad som hade hänt. Daniel, som var under utbildning, hade många frågor angående händelsen. Han minns att han själv skickade ett sms till sin chef Weronika om att de ville prata med henne nästa dag. De pratade också med henne om detta någon av de påföljande dagarna. Han har tagit del av förundersökningen innan huvudförhandlingen och han har även pratat om delar av den med sina kollegor. De har då talat om det i termer av vilka händelser som åtalet gäller. Han har inte pratat med Tomas sedan händelsen på Alderholmen [åtalspunkten 3]. Han har skickat ett sms till denne, men han har inte fått något svar. Han tror att händelsen ägde rum på eftermiddagen, men han är inte helt säker. Det var i alla fall fortfarande ljus.

Han ifrågasätter inte att det står i händelserapporten att detta ägde rum kring kl. 22.00. Det stämmer vad han sagt i polisförhör om att männen blev beordrade att lägga sig ned och visa händerna då de hade fått uppgifter om att någon hade pistol i närheten. De har alltid ett högre säkerhetstänk när de får uppgifter om pistol. Det är inte alltid man beordrar folk att lägga sig ned när man griper någon, utan det gör man för att det då är mindre farligt och för att få kontroll. Det var helt rimligt att männen skulle lägga sig ned. Enligt hans egen bedömning så hade de kontroll när Tomas kom till platsen, men Tomas kan ha uppfattat situationen på ett annat sätt. Han vet inte om denne var arg eller irriterad. Ett slag med batong mot kroppen låter enligt hans erfarenhet inte metalliskt, det var därför han tänkte att batongen slog i gruset. Det finns ju en möjlighet att Tomas slag träffade både över handen och i gruset. Han såg inte slaget. Ett skuldergrepp är ett välkänt polisiärt grepp. Man kan då behöva ta stöd med knäet, men man får inte sätta knäet mitt på ryggen.

Emil Ström: Vid detta tillfälle så åkte han tillsammans med Rickard Tulldahl och en elev från polishögskolan. De hade fått ett larm om att personer försökte ta sig in i egendom vid tågspåret. De åkte dit och letade, men hittade inte personerna. Sedan fick de ytterligare samtal där inringaren sade att personerna sprang på tågspåret vid tågstationen. De började då söka kring spåren. Rickard började söka med en drönare. Han själv stod och vaktade Rickard. Sedan kom det en mängd samtal till ledningscentralen om att det hände saker i Hofors och att det skulle vara beväpnade män på tågstationen. De misstänkte att det var männen själva som ringde in i ett försök att leda bort dem. Efter en stund så gick han själv bakom ett skjul för att kissa. Rickard ropade då att två personer var synliga på spåret. Han sprang dit och såg två personer gående mot dem. Han började att ropa att de skulle visa händerna och gå mot dem. Han ropade att de var från polisen och att de skulle lägga sig ned på mage. Den längre av männen gick ned på knä och lade sig på mage. Männen visade händerna när de gick fram och de hade inte någonting i händerna. Den kortare mannen gjorde

samma sak men kom att ligga på sina händer. Han ropade flera gånger till denne att han skulle dra ut händerna och visa händerna. Mannen verkade dock inte förstå och gjorde inte det. Han tänkte dock att han hade kontroll eftersom mannen inte rörde sig. Sedan kom Tomas och Jeremia till platsen. Tomas körde fort och bromsade så att han gled mot polisbilen. Tomas gick ut ur bilen medan Jeremia satt kvar. Han själv gick fram till mannen som låg med händerna utåt och kände igenom denne. Samtidigt hörde han att det gormades snett bakom honom. Han hörde att en batong slogs ut. Han tittade då bakåt för att se om han behövde hjälpa till. Han såg då att Tomas hade satt ett knä i ryggen på mannen. Denne ryckte ut en av männens armar och slog ett slag över mannens hand. Han hörde också att batongen träffade gruset. Sedan bröt Tomas upp mannens arm. Han var max 10 meter bort när han såg slaget. Det var skymning och ganska sent; men ljusförhållandena var bra. Sedan kom Tomas bort till honom. Han själv sa då att denne inte behövde göra någonting där då det var lugnt. Det var inte nödvändigt att utdela slaget enligt hans bedömning. Batongen ska användas mot mjuka kroppsdelar som lår eller överarm. Mannen sa sedan att han hade ont. Efteråt så blev det en diskussion i polisbilen med poliseleven som tyckte att det hade blivit tumult och inte förstod varifrån våldet kom. Efter händelsen så pratade han med Weronika. De visste inte någonting om personerna som de skulle hantera på platsen. Han upplevde dem som missbrukare och när de kom fram så fick de lägga sig ned för att de skulle få kontroll över situationen. Männen kunde ju vara beväpnade. Han har inte något minne av att killen lade sig på rygg. Distraction kan man använda i polisiärt arbete. Han har dock inte fått lära sig att man ska slå i gruset om man ska ta kontroll över en hand. Han har tagit del av förundersökningen. Hans sambo har läst den och läst upp delar av den för honom. Han har också läst delar av vad Tomas sagt i förhör. Han har pratat med kollegorna i stort efteråt om vad som har hänt. De har även haft möte på jobbet. De pratade då inte om några detaljer, men arbetsgruppen har blivit splittrad efter dessa händelser. Han har fått till sig

att han inte ska prata med Tomas eller kollegorna om händelsen. Han har inte suttit i tingsrättens väntrum tillsammans med sina kollegor under rättegången.

Daniel Johansson: Han är polisstudent. Vid det aktuella tillfället var han på självstudievecka i Gävle. Han åkte med olika patruller för att se och lära i fält. Vid detta tillfälle så åkte han med Rickard Tulldahl och Emil Ström. De blev utbeordrade till ett pågående bilinbrott vid stationen i Hofors. De, och en patrull till, åkte dit. De letade efter personerna, men hittade inte dem. Det hela tog ganska lång tid och de stoppade tågen och gick upp med drönare för att leta männen. När de var i färd med att avbryta och den civila polisbilen precis lämnat, så såg de två personer komma gående diagonalt över spåren mot dem. Den ena polisen höll då på att ta ned drönaren. Han själv stod bredvid som åskådare. Den civila polisbilen kom tillbaka. Den framfördes relativt fort. Den ena polisen kommenderade ned personerna på marken. Personerna var då ganska nära poliserna. Personerna verkade påverkade men inte aggressiva. Den ena personen lade sig ned, men på rygg inte på mage. Det blev då hetsigt för att få över denne på mage. Tomas Aro tog i med handkraft för att få över denne på mage. Det var i det skedet som han såg att Tomas hade en utslagen batong. Sedan använde denne batongen för att få fram mannens händer när denne var på väg från ryggläge till magläge. Han såg att Tomas slog ett slag med batongen som träffade mannens handled. Han fick intrycket av att slaget var för att skynda på processen. Han själv stod då cirka 5 meter ifrån händelsen. Det var inte helt ljust ute, men det var så pass ljust att han såg vad som hände. Mannen gjorde inte motstånd utan låg ned och försökte inte ta sig därifrån. Det var tre saker som inträffade vilket inte stämde överens med vad han hade lärt sig under utbildningen. Dels hade han fått lära sig att man bara får använda batongen på stora muskelgrupper, men han såg att den träffade handleden. Dels så ska armarna föras bakåt längs kroppen för att sedan föras upp på ryggen, men här förde Tomas mannens armar rakt bakåt från framsträckt läge. Tomas satte även ett knä mellan mannens skulderblad och nacke. Det får man inte

göra. Man måste sätta knäet längst ut på axeln. Om man sätter knäet på skulderbladet riskerar man att personen får problem med andningen. Mannen visade smärta när Tomas drog upp dennes arm. Efteråt i polisbilen så diskuterade han detta med den patrull som han åkte med. Tomas pratade inte med honom efteråt.

Weronika Olsson (även avseende åtalspunkterna 2 och 3): Tomas Aro bytte från Tobias Hanssons grupp till den grupp hon själv var chef över. Hon fick då information om från Tobias om att det hade förekommit samtal kring Tomas beteende. Hon fick dock inte någon information om dennes våldsanvändning. Hon har dock arbetat tillsammans med Tomas och vet att denne jobbar på ett annat sätt än andra, denne ligger våldsmässigt högre. Tomas har sagt att man jobbar på ett annat sätt i Örebro, där denne tidigare arbetat. När det gäller Rickard Tulldahl, Emil Ström och Lisa Smedberg så har de inte märkt av att dessa skulle ha några brister i sitt säkerhetstänk. Det har inte förekommit några anmärkningar från henne angående detta. Hon har förtroende för dem. Det har inte varit några konflikter i gruppen som hon känt till, innan de nu aktuella händelserna. När det gäller *åtalspunkten 1* så fick hon ett sms Rickard om att de ville prata med henne. På måndagen pratade hon med Emil Ström och Rickard Tulldahl. Hon fick då reda på att de hade sökt efter ett par personer vid järnvägsspåret. Tomas Aro hade kommit till platsen. Sedan hade det hänt någonting och Tomas skulle ha slagit en kille som låg på mage på marken med batong. Batongslaget skulle ha tagit på handen. Emil hade inte uppfattat det som en hotfull situation utan att det var lugnt. Hon tog vad de berättade på allvar; de var ganska berörda när de berättade. De ansåg att våldet var obefogat. Hon minns inte exakt vad var och en av dem sa. Man ska inte slå med batong på händerna då det medför stora skaderisker. Hon själv pratade inte med polisstudenten. Tanken var att hon skulle hantera detta under veckan, men hon var borta från arbetet. Hon skrev en promemoria angående samtalet då förundersökningsledaren så till henne att göra det. Anledningen till att hon

hade mötet med Emil och Rickard samtidigt var att hon då inte visste att det skulle bli en anmälan.

När det gäller *åtalpunkten 2* så skickade Lisa ett sms till henne och ville prata. Hon pratade med denna per telefon. Lisa berättade att de varit på platsen, att en psykiskt sjuk person skulle omhändertas, att de fått ner personen i sittande position i hallen, att de höll i honom och att Tomas då slagit knytnävsslag mot mannens huvud. Läget hade varit lugnt när slagen utdelades. Lisa berättade också att hon uppfattat skador på mannens huvud senare när de befann sig på psykiatri. Lisa var upprörd när hon berättade. Hon minns inte hur många slag Lisa sa att det var. Om hon skrivit i sin promemoria att denna sa att det var 6-7 slag så stämmer det. Hon har inte pratat med Emil Ström om denna händelse. Efter denna händelse så blev det anmälningar och det blev också problem i gruppen. Hon har inte hört talas om distraktionsslag under polisutbildningen; hon använder sig inte av det. När det gäller *åtalpunkten 3* så ringde Tomas till henne vid 11.30 tiden en lördag efter det att denne jobbat natt. Han berättade då att de hade kontrollerat en bil och att det hänt någonting som han ville prata om. Hon sa att de kunde prata om det på kvällen när hon skulle jobba. Han berättade då att han skulle ta ut en person ur bilen och att han uppfattade det som att personen försökte slita sig eller spänna sig. Hon minns inte exakt vad denne sa. Det hade därefter blivit diskussion i turlaget om att det gått våldsamt till. Hon förstod det som att Tomas tagit ett grepp på personen, att personen skrikit och att de andra reagerat då denne blev nedlagd. Tomas tyckte inte att kollegorna hade gjort vad de skulle; att de inte vågat ingripa och att han istället fått ingripa. Under eftermiddagen så hade Lisa hört av sig och de hade pratat. Lisa hade då lämnat en annan berättelse. Denna hade tyckt att situationen varit lugn. Hon själv har inte tagit del av förundersökningsprotokollet. Hon har hört att andra har gjort det. Tomas omplacerades i slutet av maj. Kort tid därefter hölls förhöret. Situationen blev då infekterad och Tomas har inte velat ha kontakt med henne. Hon har sagt till de andra att tänka på att det pågår en

förundersökning och inte prata om det. Kollegorna är på tingsrätten tillsammans i tjänsten för att stötta varandra. Efteråt har hon fått höra att Tomas sagt till Emil att man ska hålla varandra om ryggen samt att Emil då sagt att han tänker säga vad han har sett.

Tobias Hansson (även avseende åtalspunkterna 2 och 3): Han har tidigare varit Tomas Aros gruppchef. De har arbetat tillsammans många gånger. Tomas har arbetat många år och en förebild för nya kollegor. När det gäller Tomas våldsanvändning så har han själv aldrig varit med om att Tomas gjort någonting som föranlett en anmälan. Man kan lösa situationer på olika sätt och Tomas väljer generellt att använda mer våld än vad han själv tycker behövs. Det har dock hela tiden legat inom ramen för vad man får göra som polis. Han har pratat med Tomas om detta, men inte i korrigerande syfte. Däremot fick han många samtal från kollegor som ansett att Tomas uppträtt dåligt, men problemet var att ingen sedan ville stå för det. Hans uppfattning var att Tomas inte var så stresstålig utan lätt blev uppjagad. Tomas bytte från hans arbetsgrupp i samband med att de skulle ändra arbetstiderna vilket innebar att vissa fick byta turlag. När de satte ihop de nya turlagen tittade de på ålder, kön och arbetsledarfunktionen. Han kände också att Tomas behövde en ny chef.

Åtalspunkten 2

Richard Nyman: Han minns händelsen. Han befann sig på balkongen med ett äpple och en kniv som han skar bitar av äpplet med. Sedan kom det flera poliser som flög på honom. De hade ett visir. Han fick på sig handbojor, blev pepparsprayad och någon fick in fingrarna i munnen på honom. När han låg på mage handbojad så hoppade en polis på honom och slog honom i huvudet flera gånger. Varje gång denne slog så tuppade han av lite. Han fick fysiska skador. Han fick många smällar så han har oftare fått epilepsianfall efter händelsen. Han fick också ont i nacken, i revbenen på höger sida, ont på höger sida av

huvudet, en blåtira och en tand som lossande. Efteråt har han haft svårt att vrida nacken och haft ont i revbenen. Han har haft kontakt med vårderna och de säger att de ska läka själv. Han mår jättedåligt psykiskt och är rädd för poliser. Han vågar inte gå ut efter kl. 16.00 och varje gång han ser en polisbil så springer han. Han har svårt att sova och är livrädd att polisen ska komma in igen. Han har varit på psykiavdelningen i Gävle och fått medicin.

Den offentliga försvararen har åberopat att Rickard Nyman i polisförhör den 26 maj 2023 uppgett bl.a. följande.

”Richard berättar att hans revben är brutna och att näsan är sned. Oklart om näsan är bruten. Richard har inte märkt av några skador i huvudet och inte märkt av några andra skador på kroppen. Richard berättar att han befann sig på balkongen, han blev sprayad med pepparspray av polisen och blev sedan neddragen på balkongen. I samband med att Richard dras ner på balkongen slår han i revbenen i en bänk som står på balkongen. Richard belades med handfängsel.”

Tomas Aro: De blev beordrade till en lägenhet där det befann sig en psykotisk knivbeväpnad man samt en kvinna. Det yttre befälet delegerade ansvaret till honom. Denne upplyste även om att Rickard Nyman var känd, att denne var otroligt våldsam och hade suttit inne för mord. De hade bitvis telefonkontakt med kvinnan i lägenheten som sa att mannen inte kände igen henne eller hunden. De delade upp sig och Rickard Tulldahl ställde sig på baksidan. Kvinnan lyckades ta sig ut från balkongen och ned till dem. Situationen var väldigt farlig. Han hade med sig otroligt orutinerade kollegor och mannen var beväpnad. Rickard, som stod på baksidan, försökte få kontakt med mannen men det gick inte. Mannen slängde i alla fall ned kniven till Rickard. Kvinnan som hade varit i lägenheten sa att mannen var psykotisk och tuggade på en amfetaminpåse. Han beslutade att de skulle gå in i lägenheten. Kollegorna Emil Ström och Emil Emblad, som var stora, fick gå först. Sedan gick han själv Därefter de andra. De gick in i lägenheten och ut på balkongen. Balkongdörren

öppnades utåt, så den hamnade i ryggen på mannen. Sedan tryckte de skölden mot mannen. De befann sig då vid balkongräcket. Emil och Emil stod på var sin sida om honom och han själv stod i mitten. Emil Ström pepparssprayade mannen. Han själv såg att mannen rörde sin ena hand mot innerfickan, där han hade någonting. Han trodde att det kunde vara en kniv, men det visade sig sedan vara en hammare. Han själv tänkte då att fick mannen tag i kniven så skulle han döda dem. Han sa åt kollegorna att ta bort skölden. Sedan tog han tag om mannens nacke och drog honom mot dem. De fick ned mannen så att han ramlade framlänges. Varken Emil eller Emil fick upp mannens armar på dennes rygg därför att mannen gjorde motstånd. Han själv kan inte avgöra hur mycket motstånd mannen gjorde; han höll inte i dennes armar. De hade inte kontroll över mannen. De höll i mannens armar som var bakåt utefter sidorna. Han själv stod bakom mannens rumpa. Han själv slog då fyra distraktionsslag med handloven ganska hårt mot mannens baknacke. Detta gjorde han för att han upplevde att det tog för lång tid och att de inte hade kontroll över mannen. Därefter fick Emil Ström upp mannens ena hand på ryggen. Emil Emblad fick inte upp den andra handen, så han själv hjälpte till med detta och fick på honom handbojorna. Därefter reste de på mannen och plockade av honom en hammare som han hade haft i fickan. Slagen hjälpte eftersom de fick upp armarna på ryggen. Därefter skjutsade de upp mannen på psykiatrin. Han informerade inte om distraktionsslagen vid överlämningen till psykiatrin för att de inte hade orsakat några skador. Det är tvivelaktigt om slagen orsakat skador; metoden är gjord för att inte orsaka skador. Skadan på revbenen visste han inte om. Lisa Smedberg frös till under händelseförloppet och var inte inblandad i gripandet. Han hoppade inte upp på mannens rygg när han utdelade slagen. Han själv har tidigare brutit en knoge på höger hand så han kan inte slå med knuten näve. Han försökte att göra sitt jobb på ett så bra sätt som möjligt. Han befann sig i en nödvärnssituation då mannen försökte att ta sin hammare. Det våld han använde var befogat.

Lisa Smedberg: Hon har arbetat som ingripande polis i cirka 6 år. Vid detta tillfälle så åkte hon i patrull med Rickard Tulldahl och med polisaspiranten Johanna Kiuttu, som hon själv var handledare åt. De blev beordrade till Näringsgatan då en psykotisk man befann sig på en balkong tillsammans med en kvinna. Mannen hade en kniv. Tomas Aro och Hanna åkte i en annan patrull. Tomas var arbetsledare och insatschef på platsen. När de kom dit så delade de på sig och Rickard gick runt bakom huset. De kunde se mannen på balkongen. De hade en lång diskussion om hur de skulle göra. Tillslut så lyckades kvinnan ta sig in från balkongen och ut ur lägenheten och fick hjälp av ambulans. Mannen blev kvar på balkongen. Deras kollegor Emil Ström och Emil Emblad kom till platsen. Mannen hade kastat ner kniven från balkongen. Hon tror att mannen fortfarande hade en hammare. Det beslutades att de skulle gå in och omhänderta mannen. Emil och Emil skulle gå först för de är stora. Sedan gick Tomas och Hanna. Hon själv gick sist. De gick in i lägenheten och forcerade mannen med sköld mot ett hörn på balkongen. Mannen gjorde då motstånd. Hon kunde se att mannen inte mådde bra. Mannen var ganska stor och de fick trycka på. Hon stod i dörröppningen på balkongen eftersom det var trångt. Fyra poliser och mannen befann sig då på balkongen. Hon själv lyfte bort ett balkongbord och Emil och Emil fick ned mannen knästående med magen mot den soffan som stod på balkongen. Hanna och Aro hjälpte till. Det var tumult och hon kan inte beskriva exakt vad alla gjorde. De fick upp mannens händer på ryggen. Hon minns inte om denne hade handbojor på sig eller om han fick på sig detta senare; men Tomas satte sig grensle över mannens rygg och slog flertalet knytnävsslag mot mannens huvud och tinning. Hon minns inte med vilken hand Tomas utdelade slagen. Hon minns att det var många slag; det var minst fem slag i följd. Mannen stod då fortfarande på knä med händerna på ryggen. Hon själv tänkte; vi har ju kontroll, vad händer nu? Hon förstod inte varför de hamnade i den situationen. Det var inte nödvändigt att slå mannen. Denna typ av slag som Tomas utdelade är enligt hennes uppfattning aldrig ok i tjänsten, om det inte är fråga om nödvärn. Hon blev

väldigt förvånad. Hon själv stod max 1 meter från mannen när Tomas utdelade slagen. Sedan sa Tomas någonting om att nu lugnar du ned dig; lyssna på vad jag säger annars kommer det att göra ont. Ganska tidigt under händelseförloppet så pepparsprayades mannen, men hon minns inte vem som gjorde det. Därefter åkte de upp till psykiatrin med mannen. De var då två patruller. Tomas och Hanna gick in på psykiatrin. Hon och Rickard stannade med mannen utanför och väntade. Mannen hängde med huvudet och hon såg då blånader/spräckliga märken på sidan av huvudet vid tinningen. Hon drog undan håret och lyste med ficklampan. Hon sa också till Rickard ”tänk om han fick detta nu”. Hon minns inte om det också var bulor på huvudet.

Åklagaren har åberopat att Lisa Smedberg i polisförhör den 29 maj 2023 uppgett bl.a. följande.

”Lisa drar bort mannens hår och lyser med ficklampa på hans huvud. Hon ser då att han har rödblåa bulor som hon reagerar på.”

Lisa Smedberg har vidare uppgett att Tomas slog mot den regionen på mannen. Hon minns inte om läkare eller sjuksköterska kollade om mannen hade några fysiska skador. De brukar inte göra detta så länge som polisen är kvar. Hon pratade med Rickard efter händelsen om att det som hänt inte kändes bra. Hon pratade även med en gruppchef som var i tjänst och med sin chef, Weronika. Hon har inte pratat med Tomas om denna händelse. Hon har även pratat med Rickard generellt om situationen och att det kändes märkligt. Hon har endast tagit del av sitt egna förhör i förundersökningen. Hon har pratat med Rickard utanför förhandlingssalen efter att denne avlagt sitt vittnesmål. Rickard sa då att han fått frågan om han tagit del av förundersökningen. Distraktionsslag är inte någonting som man direkt talar om under polisutbildningen, men hon har förstått att det är ett slag för att distrahera någon. Hon har aldrig hört själva ordet innan idag, utan den distraktion man pratar om under utbildningen är

distraction på andra sätt. Situationen var potentiellt farlig; mannen stod på balkongen och de måste agera. De hade också en bra diskussion i gruppen om vad de skulle göra innan de gjorde det.

Den offentliga försvararen har åberopat att Lisa Smedberg i polisförhör den 29 maj 2023 uppgett bl.a. följande.

”Mannen lugnade sig när han var fasthållen av fyra poliser och Lisa kände att de hade full kontroll. Någon gång i detta skede så sätter sig Aro gränsla över mannens rygg. Mannen har sitt huvud med sidan nertryckt mot soffan. När Aro sitter gränsla över mannen så slår han mannen på hans huvudsida, nacken ansiktet. Lisa ser inte exakt var, men Aro "matar" knytnävsslag i huvudet på mannen.”

Lisa Smedberg har vid huvudförhandlingen uppgett att det inte var fyra poliser som höll i mannen när Tomas slog utan det var två poliser.

Rickard Tulldahl: Vid detta tillfälle åkte han tillsammans med Lisa Smedberg. De blev beordrade till platsen därför att en psykotisk man med en kniv befann sig på en balkong tillsammans med en kvinna och mannen blockerade för kvinnan att ta sig därifrån. Tomas Aro och Hanna åkte i en annan patrull och var även på platsen. Han själv och Lisa gick runt och ställde sig på baksidan för att kunna se mannen på balkongen. Mannen och kvinnan gick in i lägenheten, sedan kom mannen ut på balkongen och då gick han själv fram till balkongen för att försöka prata med mannen. Det gick i princip inte att få kontakt med mannen. Balkongen var ungefär 3 meter upp och han själv stod cirka 10 meter ifrån. Balkongen var cirka 3 meter lång. De första 70-80 cm bestod balkongräcket av plexiglas, så där såg han bra vad som hände. Därefter var räcket av plåt så där såg han inte någonting av vad som hände på balkongen nedanför midjehöjd. Han lyckades tillslut att få mannen att kasta ut den kniv som denne hade. De bedömde att mannen var psykotisk och att de skulle gå in och omhänderta honom då han behövde hjälp. Vid denna tidpunkt hade

ytterligare en patrull med Emil Ström och Emil Emblad anslutit till platsen. Dessa är lite större så det beslutades att de skulle gå in först. Även Tomas, Lisa och Hanna skulle gå in. Han själv stod kvar utanför och hade uppsikt över balkongen. Han hörde att de ropade på radion att de gick in, sedan tog det någon sekund tills balkongdörren öppnades och Emil och Emil tryckte upp mannen mot balkongräcket vid hörnet med en sköld. Sedan lades mannen ned. Denne hamnade då bakom plåtracket nedanför hans synfält så han kunde då inte se vad som hände. Han kunde inte se vem som lade ned mannen. Han själv tog rätt på kniven och gick runt huset för att hjälpa till med att få ned mannen till bilen. Mannen var omtöcknad; denne hade både fått oc-spray på sig och blivit bryskt upptryckt mot ett räcke med en sköld. Tomas och Hanna åkte upp med mannen till psykiatrien. Han och Lisa följde med i sin bil för att hjälpa till. Tomas och Hanna gick in och pratade med läkaren. Han och Lisa blev då kvar i väntrummet med mannen. Han såg då att mannen hade en ganska rejäl bula på vänster sida av huvudet bakom örat. Han vet inte om det var han eller Lisa som påtalade det först, men när de hade upptäckt den så lyste de med ficklampan på den. Lisa frågade honom i bilen på väg upp till psykiatrien om han hade sett vad som hänt på balkongen. Hon berättade då att Tomas hade satt sig grensle över mannen och slagit flera knytnävsslag mot mannens bakhuvud. Lisa var förvånad och lite skärrad när hon berättade detta. Hon berättade detta max 5 minuter efter händelsen. Händelsen ägde rum mitt i natten. Det var kolsvart ute. Det fanns en balkonglampa på vänster sida och sedan var det ljust inne i lägenheten. Det var inte helt upplyst.

Emil Ström: Detta tillfälle så arbetade han med kollegan Emil i Sandviken. Det kom in larm om en psykotisk person på en balkong. De lyssnade på radiokanalen och hörde att kollegorna inte vågade gå in i lägenheten då mannen var beväpnad. Tillslut så blev de beordrade att åka till Gävle för att stötta kollegorna. Ytterligare två patruller var då redan på plats. Den psykotiska mannen stod på balkongen. Dennes sambo hade tagit sig ut från bostaden. Han

gick runt på baksidan och försökte kommunicera med mannen, men det gick inte. Rickard Tulldahl lyckades dock få mannen att kasta ned kniven. Sedan beslutade Tomas Aro, som var platschef, att de skulle gå in och omhänderta mannen. Denne sa att han och Emil skulle gå först för de är storväxta. Han själv och Emil bestämde att Emil skulle vara den som höll i skölden. Rickard stod utanför. De gick in i lägenheten. De öppnade balkongdörren, som öppnades utåt så mannen fick den i sin rygg. Efter honom själv kom Tomas, Hanna och Lisa. De skrek polis, men fick inte något gehör från mannen. De tryckte upp honom med skölden mot balkongräcket. Mannen hamnade med vänster sida mot räcket. Mannens vänstra arm var fastklämd, men han fladdrade med den högra armen så han själv tog tag i den. Han visste att mannen tidigare hade haft både en hammare och en kniv och han var rädd för att mannen skulle få tag i någonting. Han själv oc-sprayade också mannen, vilket fick ganska bra effekt. Han kände dock att mannen fortfarande ryckte. Han själv kunde inte göra någonting för att kollegorna bakom tryckte på. Han sa till Emil att få bort skölden, vilket denne lyckas genom att trycka den uppåt och den åkte över räcket. Emil tog tag i vänster arm. Han frågade Emil om denne hade den vänstra armen och denne svarade ja. Han själv sa också att han behövde utrymme för att han skulle göra en nedläggning. De andra backade lite så att han fick utrymme att lägga ned mannen framåt så att denne hamnade på knä. Han höll hela tiden i mannens högra arm. Han tog i väldigt mycket när han lade ned mannen, så pass mycket att Emil, som höll i den vänstra armen, också åkte omkull. Han såg inte exakt hur Emil höll den vänstra armen; han själv hade ont i sitt högra öga eftersom han fått oc-spray i detta, men han hade full syn i sitt vänstra öga. Han frågade Emil om denne hade kontroll på den vänstra armen och denne svarade ja. Mannen kom att stå framlutad på knä med bröstet mot soffdynan medan han och Emil höll i dennes armar. Han drog upp mannens arm bakom ryggen. Det var väldigt trångt på balkongen så han kom inte åt sina handbojor. Tomas ställde sig då grensle över mannen och slog 5-6 knytnävsslag som träffade mannens nacke/ baksida av huvudet. För honom var

det helt obegripligt. Det enda som återstod att göra var ju att sätta på handfångslen. Mannen låg ju helt nedtryckt, denne var inte på väg upp och han själv hade ett så pass bra grepp att han nog kunde ha hållit fast mannen själv. De hade kontroll på mannen. Han kan inte se att någon annan skulle kunna tycka att det fanns någon risk att mannen skulle skada någon då. Han tyckte inte att slagen var nödvändiga. Det blev ju som ett övergrepp; Tomas slog honom när han och Emil höll fast honom. Han själv sa att de måste sätta på bojor och att de måste dra i mannens ben. Han tror att det sedan var Lisa som drog i benen. De satt sedan på handbojor och han själv gick iväg för att sanera sina ögon. Efter händelsen har Tomas pratat med honom om sin gamla arbetsplats i Örebro och att man ställer upp för varandra. Denne sa att om det går vidare till förhandling så håller man varandra om ryggen. Han har berättat om det samtalet för Lisa. Han själv tyckte samtalet var befängt. Tomas använde aldrig ordet vittna, men han själv tolkade det på det sättet.

Åtalspunkten 3

Abdiqani Ali: Han var i Gävle vid det aktuella tillfället. Han själv satt i en bil i baksätet tillsammans med några bekanta; det var inte vänner till honom. De hade parkerat för att titta på utsikten. Han kommer inte från Gävle så han visste inte att de stod på ett ställe där det brukar begås brott. Det var en parkering där och sjövattnen. De satt och pratade; han minns inte om någon gjorde någonting olaglig. Först kom det en polisbil med två kvinnliga poliser som var jättelugna. De frågade chauffören om dennes personnummer. Denne skojade/drev med poliserna och gav dem inte personnumret. De lyssnade inte på poliserna. Han själv sa tillslut till de andra i bilen att de skulle ge dem personnumret för de gjorde bara sitt jobb. Sedan kom det en polisbil till. Alla satt kvar i bilen tills att den polisbilen hade kommit; ingen bråkade utan alla pratade normalt. En av poliserna, som han idag vet heter Tomas Aro, öppnade bildörren där han satt, sa kom ut och att han skulle ta ned händerna. Han själv tog ned händerna,

därefter tog polisen tag i hans högra hand, vred om den och drog ut honom hårt. Han följde med honom ut ur bilen. De gick lite åt sidan, sedan sparkade polismannen undan hans ben så att han ramlade omkull i gruset på mage. Därefter satte polisen knäet i ryggen på honom mitt emellan skulderbladen. Han själv sa att han hade jätteont och att polisen skulle vara försiktig. Polisen fortsatte bara att trycka ännu hårdare. Han fick ont i bröstet när denne tryckte med knäet. Han själv gjorde inte motstånd utan gjorde hela tiden som polisen sa åt honom att göra. Sedan tog polisen och tryckte hans huvud mot gruset så att han fick ont i käken. Det kändes som att det höll på i 5-6 minuter. Sedan sa polisen att han skulle sätta sig upp men han fick inte röra sig. Efter en stund fick han kliva upp; han satt sig då och grät. Efter en stund så gjorde polisen samma sak mot en av de andra killarna, Mohammad, som var på plats. Mohammad vill av någon anledning inte medverka i rättegången. Han fick ont i bröstet under 3-4 veckor och han fick även ont i käken under två veckor. Han besökte läkare på grund av denna händelse. De andra poliserna som var där gjorde bra och pratade lugnt med de andra killarna. Han arbetade som fritidsledare vid händelsen. Han mådde dåligt efteråt så att han blev sjukskriven. Han är fortfarande sjukskriven. Han lider av psykisk ohälsa och är bipolär; det sa han till polisen vid tillfället. Polisen sa inte till honom att han skulle sitta still i bilen. Han minns inte om han själv spände sig, men han gjorde inte motstånd.

Tomas Aro: Det var väldigt tidigt på morgonen och han patrullerade tillsammans med en kollega i Gävle. De fick ett anrop av en patrull som befann sig på Alderholmen som behövde stöttning. Lisa Smedberg sa att de hade dålig attityd. Han uppfattade det som att det var utåtagerande personer på platsen. De åkte dit. Den aktuella platsen på Alderholmen är en "hotspot" i Gävle för kriminella träffar; det är ofta fråga om vapen eller narkotikaförsäljning. När de kom fram på platsen stod det en bil parkerad bredvid ett buskage invid en grävsropa. Kollegorna hade slagit på bilen och sett att den förekom i

narkotikasammanhang. Lisa sa att hon kände igen personerna från narkotikasammanhang och att de skulle ta ut personerna ur bilen, visitera dem och gå igenom bilen. Två personer satt kvar i bilen när de kom dit, och två personer hade kollegorna redan plockat ut. Det var total oordning på platsen. En person stod lutad mot en polisbil och en annan person stod med händerna i fickorna bredvid en polisaspirant i närheten av en väska som det låg en kniv ovanpå. Självt gick han till höger sida av bilen. Målsäganden satt i bilen; denne var väldigt nervös. Han sa till målsäganden att denne skulle sitta still i bilen; denne var på väg ut. Han sade åt denne att han skulle visa händerna; han ville se dennes händer innan han fick kliva ut ur bilen. Han fick inte respons utan uppfattade personen som påverkad. Denne var också klädd i orten-kläder. Istället satte målsäganden ned händerna i sätet för att flytta på sig. Han uppfattar detta som farligt eftersom han inte såg händerna. Han måste ta kontroll över situationen. Han tog därför tag i mannens handled och arm och drog ut honom ur bilen. Han vred inte mannens arm då. När mannen klev ut så sträckte denne på sig. Mannen var längre än honom så han uppfattade det som att mannen spjärnade emot. Han gjorde därefter en balansbrytning och lade ned mannen på mage. Han själv ramlade med sin tyngt över mannen och gjorde illa sitt knä. Det blir inte bra när man lägger ned någon själv. Därefter tog han en skulderkoppling på mannen och låste fast dennes arm. Han satte inte sitt knä mitt på mannens rygg. Han sa också till mannen att denne måste fan ge sig. Därefter visiterade han mannen och tog upp honom. Han sa till denne att vara tyst och visa respekt. Det hela gick ganska fort; mannen var nedtryckt under en minut. Mannen fick sitta på rumpan. Han sa inte till mannen att sluta spjärna emot innan han bröt ned honom på marken, för om man säger vissa saker så får de motsatt effekt. Därefter gick han bort till polisaspiranten och plockade bort kniven som låg på väskan. Sedan kollade han till de andra. Målsäganden var ledsen och pratade med hans kollegor. Han uppfattade inte att målsäganden hade ont när han tryckte ned honom, men sedan efteråt så sa han att han hade ont. Mannen skrek inte av smärta när han låg ned. Deras syfte var att gå

igenom bilen och leta efter narkotika. Han tyckte att ingripandet var proportionerligt i enlighet med de riktlinjer som de har och att våldsanvändningen var befogad. Han själv var helt övertygad om att ingen av personerna på platsen var visiterade när han kom dit. Han frågade inte sina kollegor om det. Folk ska inte stå med händerna i fickorna; det kan vara livsfarligt då de kan ha vapen på sig. Han har ett högre säkerhetstänk än sina kollegor; han har bl.a. utbildat i sådana frågor. Att målsäganden var väldigt nervös och inte gjorde som han sa till honom medförde att han själv bedömde att situationen var väldigt farlig. Han själv var inte arg eller stressad vid tillfället, utan han gjorde rent polisiärt vad han själv blivit lärd att göra. Det var dock en extra belastning att kollegorna frångått de rutiner som de har. Efteråt så blev det en diskussion med chefen. Han sa då till Weronika att det var en konflikt i gruppen och att det inte blev bra. Det blev inte bra i och med att de inte hade hittat något vapen. Om han sagt i sitt polisförhör att han sade till målsäganden att lägga sig ned så stämmer det säkert. Han har inte sagt att man inte ska vittna mot en kollega.

Lisa Smedberg: Vid detta tillfälle så åkte hon tillsammans med Rickard Tulldahl och Johanna Kiuttu, som var polisaspirant. De åkte ut till Alderholmen. Där stod det en polisbil som de gjorde en slagning på. Bilen blev intressant och de bestämde sig för att kontrollera den. I bilen satt fyra personer. Personerna i bilen hade dålig attityd och hon ropade i radion. Hon ropade att hon ville ha en till patrull för att de hade dålig attityd. Hon sa inte att det var en farlig situation eller att det var utåtagerande personer. Personerna i bilen var inte kända för henne; ingen av dem var från Gävle. Tomas Aro och Emil Ström ropade att de skulle komma. De frös läget och väntade på att de skulle komma till platsen. Personerna i bilen fick då sitta kvar i bilen. De var inte våldsamma utan de lyssnade bara inte. När Tomas och Emil kommit dit så beslutar de att de ska plocka ut personerna ur bilen en och en för att visitera personerna och kontrollera personbilen. Personerna i bilen fortsatte att käfta. Någon av

personerna i bilen sa att de skulle skärpa sig och låta poliserna göra sitt jobb. Hon minns inte i vilken ordning de tog ut personerna. Tomas gick i alla fall runt till passagerarsidan bak av bilen. Hon själv stod på andra sidan av bilen. Denne sa att nu ska du lyssna på vad jag säger annars gör det jävligt ont. Hon själv höll på att kontrollera en annan av personerna i bilen. Hon hörde då hur någon slets ut ur personbilen och trycktes upp mot den. Hon vände sig om och såg att denne tryckes upp mot bilen. Det blev tumult. Hon såg inte situationen till fullo och hon vet inte vad som hände när Tomas fick ut personen ur personbilen. De andra personerna var lugna. Personen som Tomas dragit ut hamnade i backen och skrek. Hon såg inte när han åkte i backen. Det märktes att denne tyckte att det gjorde ont. I hennes värld fanns det inte någon anledning att göra så; hon hängde inte med på vad som hände. Så kan det i och för sig vara i jobbet. Sedan blev det lugnt igen. Hon kontrollerade klart sin person och skulle därefter kontrollera personbilen. Alla stod då utspridda och det var lugnt. Då blev det tumult igen och en annan av killarna hade hamnat i backen med Tomas. Killen skrek aj du vrider armen av mig och snälla släpp. Hon vet inte orsaken till detta. Därefter pratade hon med den kille som åkte i backen först. Denne stod och grät och sa att han skulle anmäla dem. Killen sa också att han hade ont i armen och att det var det värsta ingripande han hade varit med om. Alla på plats, inklusive Tomas, tyckte efteråt att det inte blev bra. De brukar ha hög förståelse för varandra. På stationen sa Tomas att han ville prata. De som hade varit på platsen gick in i ett rum och pratade. Tomas sa då förlåt och att han kände att det inte hade blivit ett bra ingripande. Denne sa att han inte mådde bra privat och att det kändes som att han skulle bli anmäld. Hon förklarade för Tomas att målsäganden hade sagt att han skulle anmäla. De försökte därefter att stötta Tomas som var ledsen. Därefter pratade hon själv med en gruppchef, Sandra, som fanns på jobbet om vad som hade hänt. Hon själv kände att de inte kunde jobba så här; hon kunde inte stå för detta. Enligt hennes uppfattning så var våldet inte befogat. Ingen annan polis på platsen använde våld och hon såg inte heller något behov av våld. Efteråt har

hon hört av Emil Ström att Tomas sagt någonting till denne av den innebörden att man inte vittnar mot kollegor.

Johanna Kiuttu: I maj 2023 arbetade hon som polisaspirant i Gävle. Numera arbetar hon som polisassistent i Gävle. Vid det aktuella tillfället åkte hon med Lisa Smedberg och Rickard Tulldahl. De åkte till Norra Skeppsbron. Där såg de en parkerad bil och att det satt personer i bilen. De gick ut och pratade med killarna. Dessa ville inte berätta vilka de var utan var lite motsträviga. Hon och hennes kollegor ville veta vilka de var och vad de gjorde där; de kunde ju ha narkotika eller vapen. Personerna var inte hotfulla eller utåtagerande. Lisa ropade då dit en till patrull; denna sa någonting i stil med att personerna hade attityd. Hon själv stod vid passagerardörren fram. De fryste läget och killarna fick stanna kvar i bilen. Efter en stund kom en patrull med Tomas Aro och Emil Ström till platsen. Tomas gick fram till bilen och började att prata med mannen som satt på passagerarsidan bak i bilen. Tomas bad denne att kliva ut ur bilen. Sedan tog Tomas tag i mannens arm och drog ut honom ur bilen. Det gick fort från det att Tomas sa till mannen att kliva ut till dess att han drog ut honom. Hon har inte något minne av att Tomas skulle ha sagt någonting till mannen om att visa händerna. Hon minns att killen i bilen sa någonting till Tomas, men hon minns inte vad denne sa. Hon själv stod då 1-2 meter ifrån dem. Hon vet inte om killen gjorde motstånd eller inte; hon vet inte om denne spände kroppen för hon höll inte i honom. Man kan göra motstånd som inte syns. Hon såg i alla fall inte något större motstånd. Tomas tog därefter med sig mannen och gick iväg en bit bort. Lisa kom därefter fram till henne och de hjälptes åt att ta ut killen som satt på passagerarsidan fram ur bilen. Hon var då vänd mot den killen. Sedan tittar hon bort och då såg hon att Tomas stod med en kille borta vid polisbilen, cirka 10 meter därifrån. Sedan vet hon inte riktigt vad som hände eftersom hon hade fokus på sin kille. En stund senare hör hon att det är verbalt tjafsigt mellan Tomas och en kille. Tomas och killen stod då bakom polisbilen. De gick runt polisbilen och kom att stå så att hon såg dem

bättre. Tomas höll i killens arm. Sedan sparkade Tomas undan killens ben och lade ned honom på marken. Tomas följde med ned på marken. Därefter satte han ett knä på killens axel och drog upp hans arm på ryggen. Det var ett sådant grepp som de lär sig i skolan. Det gick fort; hon kan inte säga om han förde armen ned längs kroppen först eller om han förde den rakt upp. Hon är inte helt säker exakt var Tomas satte knäet, men enligt hennes uppfattning var det på axeln. Man får inte sätta knäet mitt på ryggen. Killen skrek att det gjorde ont. Tomas borde ha hört att han skrek. Tomas sa någonting i stil med ”är det så här du vill ha det? Så här går det då du inte lyder.” Tomas höll kvar greppet en stund. Hon vet inte om han tryckte ned mannens huvud. Det är svårt att säga hur länge mannen låg kvar på marken. Det var mer än några sekunder och mindre än 5 minuter. Hon minns inte någon visitation. Hon har inte någon uppfattning av vad som hade hänt innan. Hon vet inte om killen gjorde motstånd; hon vet ju inte hur det kändes för Tomas. Tomas och Emil tog sedan med sig killen in till polisstationen. Hon vet inte om denne då var bojad. När Tomas och Emil lämnat platsen pratade de med de andra killarna. Under tiden som hon stod kvar på platsen med den kille som hon och Lisa visiterat så kom Tomas fram och kollade att det var lugnt. Han framförde då kritik gentemot hennes arbete; de hade hittat en kniv som låg ganska nära killen som hon stod bredvid. Det kan också vara så att killen fick ha händerna i fickorna; hon var då fortfarande ganska ny i tjänsten. Vad hon minns så var det inte något annat tumult på platsen. Hon vet inte om det var samma kille som Tomas drog ut ur bilen som han senare lade ned på marken. Efteråt, när de var på polisstationen, så diskuterade de ingripandet på Tomas initiativ. Denne sa då att ingripandet inte kändes bra och berättade även att vissa saker hemma påverkade honom negativt och att han därför hade lägre stresströskel och toleransnivå. Det var då inte tal om att de andra skulle ha skött ingripandet dåligt. Hon har inte tagit del av förundersökningen. Hon har inte heller pratat om målet med sina kollegor; hon har bara pratat med dem om vad som hände i samband med själva händelsen.

Rickard Tulldahl: Vid detta tillfälle så åkte han tillsammans med Lisa Smedberg och Johanna Kiuttu. Det var sent på natten eller tidig morgon. De stannade för att kontrollera en bil på Alderholmen. Det var en ganska centralt belägen avskild plats och det är inte ovanligt att det förekommer kriminalitet där. De gick ut och samtalade med de fyra personerna som satt i bilen. Dessa var otrevliga och hade dålig attityd. De var dock inte hotfulla. De bestämde att de skulle göra en skyddsvisitation av personerna och bilen. Lisa, som var befäl på platsen, ropade då på en till patrull och Tomas Aro och Emil Ström kom till platsen. Under tiden som de väntade på dem så fryste de läget. Mannen på passagerarplatsen fram var så pass otrevlig att Johanna Kiuttu tog ut denne ur bilen, övriga fick sitta kvar i bilen och visa händerna till dess Tomas och Emil hade kommit dit. Därefter tog Emil ut föraren. Han själv stod kvar vid vänster bakdörr och skulle ta ut den personen medans Tomas gick runt bilen och skulle ta ut passageraren höger bak. Det blev tjafs mellan Tomas och passageraren. Han uppfattade det som att Tomas ville att kille skulle kliva ut ur bilen men denne ville inte det. Han har inte något minne av att Tomas skulle ha sagt att killen skulle sitta still och visa händerna. Tjafset höll inte på någon särskilt lång stund; kanske 20 sekunder. Johanna stod då 10-15 meter ifrån bilen. Han har inte något minne av att Johanna stod vid bilen när detta hände, men han kan inte utesluta att så var fallet. Han själv tog ut sin kille och gick bort med honom från bilen. Tomas och killen befann sig då bakom honom själv. Då hörde han att det blev tumult i anslutning till bilen. Killen som han själv hade tagit ut ville då gå dit, så han själv stoppade denne från det och sedan gick de iväg bakom polisbilen. På väg dit så kollade han bakåt och såg att Tomas låg ovan på en kille som gallskek som om han hade ont. Tomas kan inte ha missat att killen skrek. Han såg inte hur killen kom ut ur bilen. När han stod bakom polisbilen så såg han att situationen lugnade ned sig och att Tomas släppte killen som låg på marken. Det kan stämma vad han sagt i förhör om att mannen kom att ligga på marken i cirka 2 minuter. Han mindes bättre vid förhörstillfället. Han själv

genomförde vad han skulle göra med killen som han stod med medan Tomas gick bort till Johanna. En liten stund senare kom Emil tillsammans med föraren och ställde sig bredvid honom. Han själv frågade om han kunde gå till Lisa och hjälpa till med att gå igenom bilen. Denne svarade ja så han gick bort till Lisa. På vägen så mötte han Tomas. Han började gå igenom bilen när det blev tumult bakom honom igen. När han kollade bakåt så såg han att Tomas låg ovanpå den kille som han själv tidigare hade tagit ut ur bilen. Han själv blev förvånad och gick bort mot dem, men då han såg att Emil var där så gick han bort till föraren istället. Killen som Tomas låg på hade han själv tidigare visiterat. Killarna hade hela tiden gjort som de hade blivit tillsagda att göra; men de hade verbalt protesterat. Det var inte något bekymmer att ha kontroll på platsen. Efter händelsen så pratade han och Lisa med killen som Tomas hade tagit ut ur bilen som hade suttit på passagerarsidan bak. Denne var väldigt ledsen och djupt missnöjd med deras ingripande. Han minns inte några skador på målsäganden. Killen som hade suttit på vänster passagerarsida bak fick följa med Emil och Tomas till polisstationen. Efter händelsen så ville Tomas prata med hela turlaget. De satte sig i ett rum på jobbet och pratade. Tomas var då djupt ångerfull och sa att det inte hade blivit bra och att han hade det trassligt hemma. När han själv kom hem så skickade han ett meddelande till Tomas och de skulle också prata igen senare. Då vände Tomas och menade inte längre att han själv gjort något fel utan det var alla andra som inte backade honom tillräckligt och att han inte kunde lita på alla andra. Lisa kontaktade senare gruppchefen.

Tingsrättens bedömning

Allmänt

För en fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den utredning som förebringats i målet finner det ställt bortom rimligt tvivel att den tilltalade har

gjort sig skyldig till vad som lagts honom till last. Huvuddelen av den bevisning som åklagaren åberopat i detta mål består av vittnesutsagor. Vid bedömningen av en utsaga finns det ofta anledning att lägga vikt främst vid sådana faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan, exempelvis i vad mån den är klar, lång, levande, logisk, rik på detaljer, påvisat sanningsenlig i viktiga enskildheter samt fri från, motsägelser och överdrifter. Se NJA 2010 s 671. Vid bedömningen av tillförlitligheten i vittnesutsagorna måste även beaktas, inte bara under vilka förhållanden vittnet gjort sina iakttagelser, utan också omständigheter som kan ha påverkat vittnets minnesbilder. I föreliggande fall konstaterar tingsrätten att Rickard Tulldahl, Lisa Smedberg och Emil Ström arbetar på samma arbetsplats. De har alla uppgett att de pratat om de ifrågavarande händelserna med varandra efter att de inträffat, de har haft möten på arbetet där händelserna diskuterats och de har alla tagit del av förundersökningen innan påbörjad huvudförhandling. Lisa Smedberg har även uppgett att hon och Rickard Tulldahl, under en paus i huvudförhandlingen innan Lisa Smedbergs förhör, diskuterat vilka frågor som försvaret ställde under vittnesförhöret med Rickard Tulldahl. Att vittnena i denna omfattning tagit del av varandras uppgifter innan bevisupptagningen skett i målet riskerar att påverka deras minnesbilder. Tingsrätten måste således särskilt beakta detta vid bevisvärderingen.

Av 10 § polislagen (1984:387) framgår att en polisman får, i vissa däri angivna situationer använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt. Så är tex fallet om polismannen möts av motstånd när han ska verkställa ett frihetsberövande eller verkställa eller biträda vid kroppsvisitation, kroppsbesiktning eller någon annan liknande åtgärd. En polisman har även, i likhet med vad som gäller för övriga personer, rätt att använda våld i en nödvärnssituation.

Tingsrätten kommer nedan att gå in på skuldfrågan under de särskilda åtalspunkterna.

Åtalspunkten 1

När det gäller händelsen under åtalspunkten 1 så har Daniel Johansson varit den som stått närmast målsäganden och iakttagit hela händelseförloppet. Daniel Johansson har lämnat en detaljerad, sammanhängande och trovärdig berättelse. Denne arbetar inte heller på samma arbetsplats som övriga vittnen och har inte deltagit på möten på arbetsplatsen där händelsen diskuterats. Tingsrätten finner att de uppgifter Daniel Johansson lämnat är fullt trovärdiga och tillförlitliga. Dennes uppgifter om att Tomas Aro utdelat ett batongslag som träffat målsägandens handled vinner starkt stöd av de trovärdiga uppgifter som Emil Ström lämnat och av Rickard Tulldahls trovärdiga uppgifter om att Daniel Johansson och Emil Ström omedelbart efter händelsen för honom berättat att de sett att Tomas Aro utdelat ett batongslag som träffat målsägandens handrygg. Härigenom finner tingsrätten styrkt att Tomas Aro på den plats och den tid som åklagaren gjort gällande, i samband med ett ingripande utdelat ett batongslag som träffat målsägandens handrygg/handled. Genom Rickard Tulldahl och Emil Ströms uppgifter är vidare styrkt att målsäganden härigenom orsakades smärta.

När det gäller frågan om Tomas Aro har haft rätt att använda våld i föreliggande situation med stöd av polislagen eller nödvärnsrätten gör tingsrätten följande överväganden.

I föreliggande fall skulle målsäganden kroppsvisiteras. Han efterföljde förvisso inte de upprepade anmaningar han fått av Emil Ström och Tomas Aro att visa händerna. Att slå målsäganden med batong över handen/handleden finner tingsrätten emellertid inte vara försvarligt; särskilt med beaktande av att

målsäganden, enligt Daniel Johansson trovärdiga och tillförlitliga uppgifter, var i färd med att lägga sig på mage och efterkomma anmaningen att sträcka fram händerna. Tomas Aro har således objektivt sett inte haft någon rätt enligt polislagen eller enligt nödvärnsrätten att använda det våld han gjorde mot målsäganden. En polisman som använder våld utan lagstöd kan dömas för misshandel.

För att Tomas Aro ska dömas för misshandel krävs dock att det är ställt utom rimligt tvivel att han haft uppsåt, dels till våldet, dels också till att han agerat utan stöd i lag. I denna del gör tingsrätten följande överväganden.

Tomas Aro har uppgett att han slagit i gruset nära målsägandens hand i syfte att få denna att vända bort huvudet, ta kontroll över handen och belägga honom med handfängsel. Tomas Aro måste ha varit medveten om att det förelåg en avsevärd risk för att han skulle träffa målsäganden på handen när han utdelade slaget. Genom att ändå göra på detta sätt så har han varit likgiltig inför detta på sådant sätt att haft uppsåt dels till att slå honom över handryggen/handleden dels till att han inte haft laga stöd för åtgärden. Tomas Aro ska således dömas för misshandel i denna del.

Åklagaren har även gjort gällande att Tomas Aro tagit tag i målsägandens ena arm och brutit upp den bak på ryggen med kraft. Tomas Aro har vidgått att han fört upp målsägandens arm på ryggen men gjort gällande att det var fråga om ett välkänt polisiärt grepp. Daniel Johansson har uppgett att Tomas Aro fört upp målsägandens arm på ryggen, men att denne inte utfört greppet på rätt sätt. Varken denne, eller någon av de andra vittnena, har dock uppgett att Tomas Aro med kraft fört upp armen på målsägandens rygg; vilket åklagaren gjort gällande. Åtalet i denna del är således inte styrkt.

Åtalspunkten 2

När det gäller åtalpunkten 2 så har målsäganden Richard Nyman uppgett att en av poliserna slog honom flera gånger i huvudet vid det ifrågavarande tillfället. Såväl Lisa Smedberg som Emil Ström har på ett detaljerat, sammanhängande och trovärdigt sätt uppgett att de sett att Tomas Aro utdelat flera knytnävsslag som träffat målsägandens bakhuvud. Båda har vidare uppgett att slagen utdelades när Richard Nyman var framåtböjd knästående över en soffa och Emil Ström och en annan kollega höll i Richard Nymans armar och situationen var under kontroll. Tomas Aro har vidgått att han utdelat slag mot Richard Nymans huvud men bestritt att det varit fråga om knytnävsslag. I denna del gör tingsrätten följande överväganden. Såväl Emil Ström som Lisa Smedberg har stått väldigt nära Richard Nyman och Tomas Aro när slagen utdelades. Lisa Smedberg har omedelbart efter händelsen berättat för Richard Tulldahl att hon sett att Tomas Aro utdelat knytnävsslag mot Richard Nymans bakhuvud. Mot denna bakgrund finner tingsrätten ställt utom rimligt tvivel att Tomas Aro utdelat knytnävsslag som träffat målsägandens huvud. Det kan, mot bakgrund av målsägandens uppgifter, hållas för visst att slagen orsakat honom smärta. Däremot är det inte ställt utom rimligt tvivel att det var just slagen som orsakade målsäganden svullnader och bulor.

När det gäller frågan om Tomas Aro har haft rätt att använda våld i föreliggande situation med stöd av polislagen eller nödvärnsrätten gör tingsrätten följande överväganden.

I föreliggande fall skulle målsäganden omhändertas. Denne var beväpnad och gjorde fysiskt motstånd. I den situationen har Tomas Aro haft rätt att använda våld. Att utdela flertalet knytnävsslag i målsägandens bakhuvud när denne stått på knä och varit fasthållen av två kollegor finner tingsrätten emellertid inte vara försvarligt. Det har inte heller varit fråga om en nödvärnssituation.

Tomas Aro har således objektivt sett inte haft någon rätt enligt polislagen eller nödvärnsrätten att använda det våld han gjorde mot målsäganden. En polisman som använder våld utan lagstöd kan dömas för misshandel.

För att Tomas Aro ska dömas för misshandel krävs dock att det är ställt utom rimligt tvivel att han haft uppsåt, inte bara till våldet, utan också till att han agerat utan stöd i lag. I denna del gör tingsrätten följande överväganden.

Inledningsvis finner tingsrätten utrett att Tomas Aro uppsåtligen utdelat knytnävsslagen. När det gäller frågan om han haft uppsåt till att han handlat utan stöd i lag så har det i och för sig varit fråga om ett snabbt händelseförlopp där en beväpnad person skulle omhändertas. I sådana situationer kan man inte ställa lika höga krav på en polisman som om denne har längre tid på sig att överväga hur denne ska agera. Tomas Aro har dock utdelat slagen mot målsägandens bakhuvud när denne varit fasthållen och situationen enligt Lisa Smedberg och Emil Ströms trovärdiga uppgifter, var under kontroll. Mot denna bakgrund finner tingsrätten ställt utom rimligt tvivel att Tomas Aro haft uppsåt även till att han agerat utan lagstöd. Gärningen är således styrkt och är att bedöma som misshandel.

Åtalspunkten 3

Abidqani Ali har uppgett att Tomas Aro, utan att först be honom kliva ut ur bilen, tog tag i hans högra hand, vred om den, drog ut honom ur bilen och fällde honom till marken så att han ramlade på mage. Därefter satte Tomas Aro knäet i ryggen på honom mitt emellan skulderbladen och tryckte jättehårt. Han gjorde inte något motstånd utan gjorde hela tiden som Tomas Aro sa. Tomas Aro har vidgått att han tog tag i Abdiqani Alis hand och drog ut honom ur bilen. Detta gjorde han därför att Abdiqani Ali inte efterkom hans uppmaning

att visa händerna. Tomas Aro har vidare uppgett att han lade ned Abdiqani Ali på mage därför att han uppfattade det som att Abidqani Ali spjärnade emot därefter tog han en skulderkoppling på Abidqani Ali och låste fast dennes arm. Han satte inte knäet mitt på Abidqani Alis rygg. Varken målsäganden eller Tomas Aros uppgifter är avsevärt mer trovärdiga än den andres. För en fällande dom krävs således stödbevisning.

Lisa Smedberg har uppgett att hon hörde att målsäganden slets ut ur bilen, men hon såg inte till fullo vad som hände. Målsäganden åkte också i backen, men hon såg inte det.

Johanna Kiuttu har uppgett att Tomas Aro bad målsäganden kliva ut ur bilen och att han därefter tog tag i målsägandens arm och drog ut honom ur bilen. Senare såg hon att Tomas Aro befanns sig cirka 10 meter bort vid polisbilen och då sparkade undan en killes ben och lade ned denne på marken. Därefter satte Tomas Aro ett knä på killens axel och drog upp hans arm på ryggen. Hon vet dock inte om denne kille var målsäganden. Den kille som lades ned togs med in på polisstationen.

Rickard Tulldahl har uppgett att han hörde att det blev tjafs mellan Tomas Aro och målsäganden; han själv uppfattade det som att Tomas Aro ville att målsäganden skulle kliva ut ur bilen, vilket inte denne ville. Sedan hörde han tumult och när han vände sig om låg målsäganden på marken och Tomas Aro låg ovanpå denne. Han såg inte hur målsäganden hamnade på marken.

Tingsrätten konstaterar inledningsvis att både Johanna Kiuttu och Rickard Tulldahl uppgett att Tomas Aro bett målsäganden lämna bilen, men att denne inte ville det. Dessa uppgifter stöder inte målsägandens uppgifter om att Tomas Aro dragit ut honom ur bilen utan att först be honom kliva ut. När det sedan gäller hur målsäganden kom att läggas ned på marken så är det endast Johanna

Kiuttu som har uppgett att hon sett Tomas Aro lägga ned en person. Mot bakgrund av vad hon uppgett om att det var 10 meter bort vid polisbilen och avsåg den kille som senare kom att tas med till polisstationen, vilket inte var Abdiqani Ali, finner tingsrätten att denna nedläggning avsåg en annan person än Abdiqani Ali. Ingen av de av åklagaren åberopade vittnena har således sett Tomas Aro lägga ned Abdiqani Ali eller vad som hände precis innan detta hände. Mot denna bakgrund finner tingsrätten att de är de uppgifter som Tomas Aro lämnat om händelseförloppet som ska läggas till grund för tingsrättens bedömning.

När det gäller frågan om Tomas Aro har haft rätt att använda våld i föreliggande situation med stöd av polislagen eller nödvärnsrätten gör tingsrätten följande överväganden.

I föreliggande situation skulle målsäganden visiteras. Utifrån vad Tomas Aro uppgett om att målsäganden inledningsvis inte efterkom hans uppmaning att visa händerna och därefter spjärnade emot finner tingsrätten att det våld som Tomas Aro medgett att han använt sig av i situationen varit försvarligt. Åtalet för misshandel alternativt tjänstefel ska således lämnas utan bifall.

Påföljdsfrågan

Tomas Aro förekommer inte i belastningsregistret. Av vad som framkommit om Tomas Aros personliga förhållanden framgår att han lever under socialt ordnade förhållanden, han har inte någon missbruksproblematik och han uppgett att han samtycker till att utföra samhällstjänst.

Tomas Aro ska nu dömas för två fall av misshandel. Misshandel är brott av sådan art att det råder en presumtion för att påföljden ska bestämmas till fängelse. Då Tomas Aro är tidigare ostraffad finner tingsrätten att det

föreligger särskilda skäl att istället bestämma påföljden till villkorlig dom med samhällstjänst i 100 timmar. Om fängelse istället hade valts som påföljd skulle fängelse i 3 månader ha dömts ut.

Skadestandsfrågan

Rickard Nyman

Av 4 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207) framgår att för skada, som arbetstagare vållar genom fel eller försummelse i tjänsten är han ansvarig endast i den mån synnerliga skäl föreligger med hänsyn till handlingens beskaffenhet, arbetstagarens ställning, den skadelidandes intresse och övriga omständigheter. I föreliggande fall ska Tomas Aro dömas för uppsåtlig brott gentemot Richard Nyman. Med hänsyn härtill finner tingsrätten att det föreligger synnerliga skäl att ålägga honom personlig skadeståndsskyldighet för den skada han åsamkat Richard Nyman.

Ersättning för kränkning kan ytterst bara bestämmas enligt en skälighetsprincip. Vid en sådan prövning finner tingsrätten att Tomas Aro ska utge skäliga 20 000 kr i kränkingsersättning till Richard Nyman.

När det gäller yrkad ersättning för sveda och värk så framgår av Richard Nymans uppgifter att han haft ont efter händelsen och även mått psykiskt dåligt. Emellertid framgår att han även mått psykiskt dåligt innan händelsen. Mot denna bakgrund, och i avsaknad av ytterligare utredning, finner tingsrätten att han har visat att han åsamkats skada i form av sveda och värk uppgående till ett belopp om 2 800 kr.

Tomas Aro ska således utge sammantaget 22 800 kr till Richard Nyman i skadestånd, jämte yrkad ränta.

Abdiqani Ali

Med ovan angiven utgång i skuldfrågan ska Abdiqani Alis skadeståndsyrkande lämnas utan bifall.

Övriga frågor

Då svårare påföljd än penningböter ingår i straffskalan för brotten ska Tomas Aro betala en avgift till brottsofferfonden.

Den offentliga försvararen ska tillerkännas begärd ersättning.

Målsägandebiträdet ska, efter justering på grund av felsummering, tillerkännas ersättning med 41 379 kr.

Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet uppgår sammantaget till 120 685 kr. Om den tilltalade döms för brottet ska denne, i enlighet med 31 kap. 1 § 1 st rättegångsbalken, återbetala kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet till staten. Tomas Aro har så pass hög inkomst att återbetalningsskyldigheten inte ska begränsas enligt 31 kap. 1 § 3 st rättegångsbalken. Återbetalningsskyldigheten får emellertid även sättas ned helt eller delvis enligt 4 st samma bestämmelse om det finns särskilda skäl med hänsyn till den tilltalades brottslighet eller hans eller hennes personliga och ekonomiska förhållanden. Tingsrätten finner, med beaktande av att viss del av försvararkostnaden är hänförlig till åtalpunkten 3, där åtalet ogillats, samt med beaktande av att Tomas Aro förpliktats att betala skadestånd, att Tomas Aro till staten ska återbetala 60 000 kr av kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.

RÄTTEN

Rådmannen Susanne Österlund samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Susanne Österlund

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Gävle tingsrätt senast **den 17 maj 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Gävle tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Gävle tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Gävle tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Gävle tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Nedre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Nedre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Gävle tingsrätt eller Hovrätten för Nedre Norrland om du har frågor.